AH 640
2026Z23119

Antwoord van minister Van Veldhoven-van der Meer (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 16 november 2026)

1

Heeft u kennisgenomen van het artikel ‘Op zoek naar het goud in de grijze bergen van verbrand afval: Heros in Sluiskil zeeft en scheidt bodemas’?

Antwoord

Ja.

2

Herkent u het beeld dat bij afvalenergiecentrales en verwerkers grote voorraden AVI-bodemas zijn ontstaan, omdat de afzet van (verwerkte) bodemas achterblijft?

Antwoord

Al jaren is een afname in de afzet van (verwerkte) AVI-bodemassen te zien. Van voorraadvorming is in enkele gevallen ook sprake. Dit geldt echter niet voor alle afvalenergiecentrales en verwerkers van AVI-bodemassen. Bovendien gaat het deels ook om ruwe en om geïmporteerde bodemas.

3

Kunt u inzicht geven in de ontwikkeling van de totale voorraad gewassen en ongewassen AVI-bodemas bij Nederlandse afvalenergiecentrales en verwerkende bedrijven, en op welke wijze blijft u op de hoogte?

Antwoord

Een actueel en volledig overzicht van de voorraden ruwe en gewassen AVI-bodemassen bij de twaalf Nederlandse afvalenergiecentrales en de verwerkende partijen is er niet. Wel staat het ministerie van EZK in nauw contact met de sector en vinden er regelmatig gesprekken plaats tussen het ministerie, Rijkswaterstaat en de marktpartijen.

4

Welke risico's ziet u voor de continuïteit van de verwerking van restafval en AVI-bodemas als deze voorraden langdurig blijven oplopen? Acht u het van belang dat gewassen bodemas zoveel mogelijk toegepast kan blijven worden als secundaire bouwstof?

Antwoord

Het vertrouwen in de kwaliteit van AVI-bodemas is de afgelopen jaren verminderd en de vraag loopt daardoor terug. Een belangrijke voorwaarde voor de verwerking van restafval en de toepassing van AVI-bodemas is dat dit veilig en verantwoord gebeurt. Om de kwaliteit van de bodemas in Nederland te verbeteren en zo veilige toepassing en goede afzet te stimuleren zijn met het Circulair Materialen Plan (CMP) de eisen aangescherpt. Daardoor mag alleen nog AVI-bodemas op de markt komen die voldoet aan de milieukwaliteitseisen uit het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit 2022.

Door het gebruik van secundaire materialen kan winning en gebruik van primaire grondstoffen, zoals zand en grind, worden verminderd. Bevorderen van efficiënt grondstofgebruik en het beschermen van de natuurlijke hulpbronnen in verband met de overgang naar een circulaire economie is een van de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Afval.

Kortom – het is in het kader van grondstoffenefficiëntie goed als afvalstoffen of reststromen van productieprocessen kunnen worden ingezet als secundaire bouwstof, waar dit veilig en verantwoord mogelijk is voor de menselijke gezondheid en het milieu.

5

Kunt u voor de jaren 2022 tot en met heden aangeven hoeveel aanvragen, inclusief de totale tonnage, voor export van AVI-bodemas zijn ingediend en al dan niet zijn goedgekeurd? In hoeverre hangt eventuele toename van exportaanvragen volgens u samen met het anticiperen van marktpartijen op de voorgenomen wijzigingen in het Circulair Materialenplan?

Antwoord

De ILT heeft onderstaand overzicht aangeleverd:

Jaartal	***Hoeveelheid ingediende kennisgevingen***	***Ingediend tonnage[1]***	***Toestemming ja/nee***
2022	1	15.000	ja
2023	1	150.000	ja

[1] De aangevraagde tonnages staan vermeld in het jaar van het eerste transport voor die kennisgeving, maar dit kan in de praktijk over meerdere jaren en transporten zijn verspreid.

2024	3	253.750	ja
2025	12	452.304	1 bezwaar, 1 ingetrokken
2026 (tot-dusver)	6	470.099	ja

We zien dat het vertrouwen in de toepassing van (gewassen) AVI-bodemas afneemt. Dit heeft ertoe geleid dat er door decentrale overheden lokaal beperkingen worden gesteld aan de toepassing van AVI-bodemas. Mede door dergelijke beperkingen is vanaf begin 2024 sprake van een afname in de afzet van gewassen AVI-bodemas, ook als deze voldoet aan de kwaliteitseisen voor niet vormgegeven bouwstoffen uit de Regeling bodemkwaliteit.

6

Wat is de stand van zaken van het traject onder leiding van de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie om de Rijksoverheid, decentrale overheden en de sector bij een te brengen om het vertrouwen in de verantwoorde toepassing van gewassen bodemas te herstellen? Wat heeft dit inmiddels opgeleverd en hoe worden resterende knelpunten opgepakt?

Antwoord

Het traject van de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie is afgerond. Uit dit traject is een aantal acties voortgekomen waar in samenwerking met de sector en decentrale overheden opvolging aan wordt gegeven. Er komt bijvoorbeeld een format voor de toepassing van gewassen AVI-bodemas dat kan worden opgenomen in omgevingsplannen. Deze acties zijn gericht op het herstellen van het vertrouwen in de toepassing van gewassen bodemas.

7

Richt de voorgenomen aanpassing van het Circulair Materialenplan[2] zich op staalslakken en ongewassen AVI-bodemas, zodat de oproep om geen generieke beperkingen op te leggen hiervoor niet geldt?

Antwoord

De bevoegdheid om op lokaal niveau aanvullende maatregelen te treffen, is verankerd in de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving. Het staat bevoegde gezagen vrij om lokaal beleid vast te stellen op basis van locatiespecifieke kenmerken ter bescherming van mens en milieu. Het CMP roept enkel op om per bouwstof en per toepassingslocatie een afweging te maken. Deze oproep betekent echter niet dat een generieke beperking niet mogelijk is.

Een bevoegd gezag mag hiertoe besluiten. Dit is ook in de Kamerbrief van 23 april 2026 aangegeven.[2]

De voorgenomen aanpassing van het CMP, die naar verwachting in Q2 van 2027 in werking zal treden, zal dit verduidelijken. De bevoegdheden van lokale overheden die voortvloeien uit de Omgevingswet gelden voor alle secundaire bouwstoffen, dus ook voor staalslakken en AVI-bodemas.

8

Op welke wijze gaat u beoordelen of de overgangstermijn van twee jaar voor het verplicht wassen van AVI-bodemas in de praktijk reëel is[3]? Wanneer komt hier duidelijkheid over?

Antwoord

Uit verschillende gesprekken met de sector is gebleken dat zij zich voldoende inspannen en werken aan uitbreiding van de reinigingscapaciteit. Om hen voldoende tijd te geven, is besloten tot een verlenging van de overgangstermijn met één jaar tot 1 januari 2029. Op de wijziging van het CMP waarin dit is opgenomen kunnen van dinsdag 3 november tot en met maandag 14 december 2026 zienswijzen worden ingediend.

9

Bent u bereid de Kamer bij de eerstvolgende wijziging van het Circulair Materialenplan in 2027 kwantitatief te informeren over de ontwikkeling van de voorraden AVI-bodemas, de beschikbare wascapaciteit, de binnenlandse afzet van gereinigde bodemas en de export van AVI-bodemas?

Antwoord

Ja, voor zover deze informatie beschikbaar wordt gesteld door de afvalverbrandingsinstallaties en de verwerkers van AVI-bodemassen in Nederland.

[2] Kamerstukken II 2025/26, 30 872 nr. 325